

SPRAWOZDANIE Z PROWADZENIA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO W 2024 ROKU W GMINIE LASOWICE WIELKIE

1. Jednostka sektora finansów publicznych objęta audytem wewnętrznym

Gmina Lasowice Wielkie, Jednostki Gminy

2. Podstawowe informacje o komórce audytu wewnętrznego.

W Urzędzie Gminy Lasowice Wielkie nie jest zatrudniony audytor wewnętrzny. Poniższa informacja zawiera dane audytora usługodawcy.

LP.	Imię i Nazwisko	Nazwa stanowiska	Adres poczty elektronicznej	Wymiar czasu pracy (w etatach)	Kwalifikacje zawodowe	Udział w szkoleniach w roku sprawozdawczym (w dniach)
1	Adam Radom	Audytor Usługodawca		Nie dotyczy	Egzamin MF Uprawnienie Nr 505/2004	

3. Przeprowadzone zadania audytowe w roku sprawozdawczym

Lp.	Temat zadania audytowego	Typ obszaru, działalności, w którym przeprowadzono zadanie audytowe	Czas przeprowadzenia zadania audytowego		Powołanie rzeczoznawcy
			Plan	Wykonanie	
1	Analiza celowości i racjonalności wprowadzenia zmian organizacyjnych w zakresie zapewnienia odpowiedniej jakości, terminowości i efektywności procesów realizowanych w jednostkach organizacyjnych Gminy Lasowice Wielkie poprzez utworzenie centrum usług wspólnych.	Struktura organizacyjna	4 miesiące	4 miesiące	Nie powołano

4. Wydane zalecenia lub opinie i wnioski w ramach przeprowadzonych zadań audytowych.

Lp.	Temat zadania zapewniającego lub przedmiot czynności doradczej	Informacje dotyczące przeprowadzonego zadania audytowego	Zalecenia lub opinie i wnioski	Omówienie głównych analizowanych zadań i istotnych ryzyk
1	Analiza celowości i racjonalności wprowadzenia zmian organizacyjnych w zakresie zapewnienia odpowiedniej jakości, terminowości i efektywności procesów realizowanych w jednostkach organizacyjnych Gminy Lasowice Wielkie poprzez utworzenie centrów usług wspólnych.	Podstawowym celem audytu jest dostarczenie kierownikowi jednostki samorządu terytorialnego – Wójtowi Gminy Lasowice Wielkie niezależnej informacji oraz opinii w zakresie: 1)oceny zgodności z obowiązującymi regulacjami prawnymi głównych procesów realizowanych w jednostkach organizacyjnych w zakresie możliwym do objęcia	Uwzględniając audytowane zagadnienia w ramach przeprowadzonego zadania zapewniającego zaleca się: 1.Dokonąć przeglądu dokumentów organizacyjnych jednostek pod kątem aktualizacji oraz zgodności z	Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu między innymi oświaty, kultury czy pomocy społecznej może zapewnić wspólną obsługę swoich jednostek organizacyjnych w tym szkół. W szczególności 1)administracyjny; 2)finansowy; 3)organizacyjny. Szczegółowy zakres tej obsługi powinna precyzować uchwała rady gminy. Obowiązują tu jednak pewne ograniczenia. Wspólna obsługa nie może obejmować kompetencji dyrektora do: 1)dysponowania środkami publicznymi; 2)zaciągania zobowiązań; 3)sporządzania i zatwierdzania planu finansowego;

		<p>centralnym zarządzaniem; 2)ustalenie, czy procesy te przebiegają efektywnie oraz czy podjęte działania zmierzają do osiągnięcia założonych celów z uwzględnieniem identyfikacji ryzyk i ich minimalizacji; 3)wskazania ewentualnych możliwych do zastosowania rozwiązań w zakresie organizacji centrum usług wspólnych; 4)ocena celowości wprowadzania zmian w modelu zarządzania i rekomendacje w tym zakresie. Zadanie audytowe w zakresie podmiotowym przeprowadzono w Urzędzie Gminy Lasowice Wielkie oraz jednostkach organizacyjnych. Zakres przedmiotowy zadania obejmował analizę i ocenę celowości oraz racjonalności wprowadzenia zmian organizacyjnych procesów realizowanych w jednostkach organizacyjnych Gminy Lasowice Wielkie poprzez utworzenie centrum usług wspólnych. Uwzględniając wstępną analizę dokumentów realizowano zadanie w obszarach struktury organizacyjnej, procesów i zadań realizowanych w jednostkach, potencjału kadrowego i podziału obowiązków. Dokonano analizy regulacji prawnych, a także analizy procesów zarządczych takich jak podział</p>	<p>obowiązującymi regulacjami prawnymi; 2.W zakresie zadań związanych z zarządzaniem jednostkami organizacyjnymi Gminy biorąc pod uwagę oczekiwane efekty poprawy jakości procesów zarządczych, Audytor rekomenduje pozostawienie aktualnie funkcjonującej struktury organizacyjnej.</p>	<p>4)przenoszenia wydatków w planie finansowym. Poza tym obsługa obowiązków w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości szkoły może być przekazana do wspólnej obsługi w całości albo wcale. Centrum Usług Wspólnych lub inna tego typu jednostka może mieć w swoich kompetencjach wykonywanie usług na samorządowych jednostkach organizacyjnych. Placówki edukacyjne w Gminie Lasowice Wielkie zorganizowane są w formie dwóch Zespołów zarządzanych w zakresie procesów administracyjnych jako jednostki budżetowe. 1.Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lasowicach Wielkich: 1.)Przedszkole Samorządowe w Chudobie; 2)Przedszkole Samorządowe w Laskowicach; 3)Przedszkole Samorządowe w Lasowicach Wielkich; 4)Szkoła Podstawowa w Chudobie; 5)Szkoła Podstawowa w Laskowicach; 6)Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika w Lasowicach Wielkich. Obszarem analizowanym w Zespole były między innymi zamówienia publiczne, które udzielane są zgodnie z wprowadzonym regulaminem udzielania zamówień o wartości szacunkowej nieprzekraczającej 130.000 zł. Dokonuje się to w taki sposób, iż zamówienia o wartości netto do 20.000 zł udziela się z pominięciem zapisów ww. regulaminu, czyli z wolnej ręki poprzez wystawienie zlecenia (zamówienia ogólnego w przypadku usług lub zakupu paliw opałowyc), do zamówień powyżej 20.000 zł a nie przekraczających 50.000 zł stosuje się tryb polegający na wcześniejszym przeprowadzeniu rozeznania cenowego, natomiast do zamówienia powyżej 50.000 zł dokonuje się zapytania ofertowego (skierowanie pisemnego zaproszenia do minimum trzech wykonawców). Nie przeprowadzane są procedury udzielania zamówień publicznych przekraczających 130.000 zł, w przypadku konieczności udzielenia takiego zamówienia czynności poprzedzające przeprowadza dla nas Urząd Gminy w Lasowicach Wielkich. 2.Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chocianowicach Struktura zespołu: Przedszkole Samorządowe w Jasieniu, Przedszkole Samorządowe w Gronowicach, Przedszkole Samorządowe w Chocianowicach, Szkoła Podstawowa w Jasieniu, Szkoła Podstawowa w Gronowicach, Szkoła Podstawowa w Chocianowicach. We wszystkich placówkach zespołu kształciło się łącznie 277 dzieci i młodzieży. Struktura zatrudnienia w Zespole: W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Chocianowicach w 2023 r. pracowało 44 nauczycieli. Wśród nauczycieli 2 osoby były niepełnozatrudnione. Pozostałe Jednostki organizacyjne Gminy, które w świetle obowiązującego prawa mogą być włączone potencjalnie w strukturę CUW. 3.Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.</p>
--	--	--	---	--

		<p>kompetencji, zarządzanie zasobami ludzkimi pod kątem ich optymalności przez zweryfikowanie stosowanych metod, procedur, narzędzi i praktyk.</p>		<p>Ośrodek realizuje swoje zadania przy pomocy zatrudnionych pracowników. Kadra Ośrodka to: Kierownik GOPS, główna księgowa, inspektor ds. Pomocy społecznej, specjalista pracy socjalnej – 2 osoby, asystent rodzinny, opiekunka pomocy społecznej 4.Gminna Biblioteka Publiczna Budżet Gminnej Biblioteki Publicznej w Lasowicach Wielkich na rok 2023 r. wyniósł 119 620,00 zł. Przyjęcie przez Gminę modelu centralnego zarządzania zadaniami realizowanymi w jednostkach organizacyjnych należy rozpatrywać również w kontekście realizowania zasad kontroli zarządczej z uwzględnieniem oczekiwanych efektów poprawy jakości procesów zarządczych w obszarach: 1.Efektywności – uzyskania najlepszych efektów w relacji do poniesionych nakładów. Najistotniejszym celem utworzenia wspólnej obsługi jest racjonalizacja i obniżenie kosztów funkcjonowania. Wspólna obsługa pozwala przede wszystkim na uniknięcie powielania czynności i zmniejszenie tym samym niepotrzebnych kosztów co ma istotny wpływ na wynagrodzenia pracowników. Utworzenie centrum usług wspólnych pozwala lepiej wykorzystać zasoby kadrowe oraz skoncentrować się na realizacji statutowych zadań merytorycznych co sprzyja poprawie jakości świadczonych usług. W obszarze informatycznym również mogą być generowane oszczędności wynikające z faktu, iż wybór jednego rozwiązania dla CUW obniża koszty zakupu i utrzymania oprogramowania. W modelu rozproszonym każda jednostka samodzielnie ponosi koszty zakupu i utrzymania oprogramowania i licencji. Skala uzyskanych oszczędności zależy jednak od tego ile jednostek wejdzie docelowo w strukturę CUW oraz w jaki sposób przebiegają procesy w aktualnie funkcjonującym modelu. Przy założeniu, iż docelowo centrum składałoby się z kilku niewielkich organizacyjnie jednostek utworzenie wspólnej obsługi może nie przynieść wymiernych oszczędności finansowych. 2.Standaryzacji w zakresie osiąganym celów, realizowanych procesów oraz przyjętych i wdrożonych procedur. Zarządzanie jednostkami poprzez scentralizowanie procesów decyzyjnych umożliwia zracjonalizowanie wszystkich czynności zarządczych poprzez ich standaryzację. Zazwyczaj wiąże się to z obniżeniem kosztów funkcjonowania, ujednocnieniu oprogramowania, standardów i systemów zabezpieczeń, obiegu dokumentów, polityk rachunkowości i planów kont – nierzadko bowiem zdarza się, że szkoły i samorząd posługują się różnymi planami kont. Odpowiednie ułożenie procesów pozwoli na wzrost wydajności pracy, a co za tym idzie obniżenie kosztów ich realizacji. 3.Komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, gdzie doświadczenia samorządów, które wdrożyły CUW, wskazują na takie pozytywne aspekty, jak: 1)łatwiejszy i szybszy dostęp do ujednocnionej informacji zarządczej; 2)zwiększenie kontroli nad ryzykiem popełniania błędów w obszarze karno-skarbowym; 3)poprawa funkcjonalności narzędzi stosowanych w rachunkowości;</p>
--	--	--	--	---

				<p>4) ułatwienia w rozliczaniu podatku VAT;</p> <p>5) uzyskiwanie niższych cen przy założeniu, że centralizacją objęto sferę zakupową;</p> <p>Istotną zwłaszcza w małych samorządach jest również kwestia zapewnienia ciągłości działalności organizacji między innymi w zakresie zastępstw pracowników. W małych samorządach obsługę księgową i płacową w jednostce organizacyjnej często realizuje jedna osoba co w przypadku jej absencji może generować wiele czynników ryzyka.</p> <p>W obszarze komunikacyjnym decyzję o utworzeniu CUW, jako istotną zmianę w zakresie zarządzania jednostkami należy podejmować z uwzględnieniem wielu czynników ryzyka, takich jak roszczeniowe postawy pracowników, opór przed zmianami, brak umiejętności pracy zespołowej i współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi, konieczność podnoszenia kwalifikacji w związku ze zmienionym zakresem obowiązków oraz możliwa redukcja zatrudnienia.</p> <p>4. Procesów zarządczych, gdzie modelem najczęściej stosowanym w samorządach przy centralizacji obsługi jest wspólne prowadzenie rachunkowości, sporządzania sprawozdawczości i obsługi placowej jednostek oświatowych. Racjonalnie zorganizowana obsługa finansowo-księgową tych jednostek pozwala na sprawne zarządzanie, co jest kluczowe dla właściwego funkcjonowania całego samorządu. Nie bez znaczenia jest tu także efektywność, a co za tym idzie zmniejszenie kosztów funkcjonowania oświaty, które stanowią średnio ok. 30% wydatków budżetowych samorządów.</p> <p>5. Zakresu podmiotowego, centralne zarządzanie w ramach CUW zgodnie z obowiązującym prawem może swoim zakresem objąć jednostki budżetowe spoza sfery oświatowej takie jak np. ośrodek pomocy społecznej bądź też instytucje kultury (posiadające osobowość prawną), w zakresie prowadzenia wspólnej księgowości, obsługi informatycznej czy płacowej i kadrowej. Zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym gmina może zapewnić wspólną obsługę takim jednostkom, jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jednostki organizacyjne gminy zaliczane do sektora finansów publicznych; 2) gminne instytucje kultury; 3) inne, zaliczane do sektora finansów publicznych, gminne osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego. <p>6. Zakresu przedmiotowego, gdzie wspólną obsługą można objąć w świetle obowiązującego prawa praktycznie wszystkie zadania administracyjne, finansowe i obsługowe, na przykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) organizowanie wspólnych zamówień publicznych; 2) wspólne zakupy; 3) prowadzenie obsługi kadrowej; 4) zapewnienie obsługi prawnej; 5) obsługa informatyczna; 6) ubezpieczenia; 7) ochrona obiektów;
--	--	--	--	--

			<p>8)remonty i inwestycje; 9)szkolenia (np. BHP).</p> <p>Zasadą sine qua non jest prowadzenie wspólnej obsługi jednostek wyłącznie w zakresie zadań o charakterze pomocniczym w stosunku do działalności podstawowej tych podmiotów. Usługi i zadania objęte wspólną obsługą nie mogą wpływać na zakres podstawowej działalności jednostek obsługiwanych. Jednostką obsługującą może zostać urząd gminy poprzez np. utworzenie jednostki budżetowej, bądź też utworzenie nowej komórki organizacyjnej w strukturze urzędu. Obowiązujące prawo dopuszcza też możliwość prowadzenia wspólnej obsługi dla kilku gmin, co może być korzystnym rozwiązaniem w przypadku bardzo małych samorządów.</p> <p>7.Rentowności w zakresie potencjalnej zmiany organizacji. Należy przyjąć iż, obsługa funkcjonująca w modelu rozproszonym (tj. gdy każda jednostka samodzielnie realizuje wszystkie zadania administracyjno-obsługowe) w małych samorządach posiadających tylko kilka jednostek podległych i jedną instytucję kultury łączącą np. funkcje domu kultury, biblioteki i realizującą dodatkowo zadania z zakresu sportu i rekreacji może być z wielu powodów najbardziej efektywnym rozwiązaniem. Związane jest to z tym, że wiele z procesów realizowanych w jednostkach już zostało ustandaryzowanych. Mała ilość pracowników wymusza poszerzanie zakresów obowiązków o szereg nowych zadań. Taka sytuacja wyklucza specjalizację wśród pracowników, która jest charakterystyczna dla większych jednostek. Potrzeby wynikające z zastępowalności pracowników i konieczności zapewnienia ciągłości funkcjonowania jednostki wymuszają konieczność posiadania przez pracowników szerokiego spektrum umiejętności oraz wiedzy. Mała liczba pracowników organizacji wymusza na kierownictwie stosowanie takich procesów zarządczych, które w jak najbardziej efektywny sposób zarządzają dostępnymi zasobami ludzkimi. Ewentualna zmiana struktury nie byłaby w stanie w tym zakresie poprawić efektywności zarządzania kadrami w kwestiach komunikacyjnych.</p>
--	--	--	---

5. Przeprowadzone czynności sprawdzające w roku sprawozdawczym.

Lp.	Temat zadania, którego dotyczą czynności sprawdzające	Czas przeprowadzenia czynności sprawdzających	Liczba audytorów wewnętrznych przeprowadzających czynności sprawdzające (w etatach)
1	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

6. Niezrealizowane zaplanowane zadania audytowe

Lp.	Temat zadania zapewniającego lub przedmiot czynności doradczej	Zadanie zapewniające (Z) albo czynność doradcza (D)	Przyczyna niezrealizowania zadania zapewniającego lub czynności doradczej
1	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Lasowice Wielkie, 27.01.2025 r.

Audytora

AUDYTOR WĘWNETRZNY
Adam Radom
MF Nr 505/2004

Wójt Gminy Lasowice Wielkie

Daniel Gagat
WÓJT GMINY
Lasowice Wielkie